HİZALAMA, CETVELLER, BİRİMLER VE KILAVUZ ÇİZGİLERİ KULLANMA, YAZDIRMA SEÇENEKLERİ

- Hizalama seçenekleri
- Cetveller
- Kılavuz çizgileri, ızgaralar ve ölçü birimleri
- Yazdırma seçenekleri

- Bu üniteyi çalıştıktan sonra;
- Hizalama seçeneklerinin işlevlerinden yararlanarak grafiksel öğeleri istediğiniz biçimde hizalayabileceksiniz.
- Cetvelleri kullanarak grafiksel öğeleri ölçeklendirebileceksiniz.
- Grafiksel öğeleri ölçeklendirmede farklı birimleri kullanabileceksiniz.
- Kılavuz çizgilerinin işlevlerini kullanarak grafiksel öğeleri konumlandırabilecek ve kılavuz çizgilerini tercihinize göre özelleştirebileceksiniz.
- Yazdırma seçeneklerini ve renk modlarını kullanarak grafiksel öğelerinizi yazdırabileceksiniz.

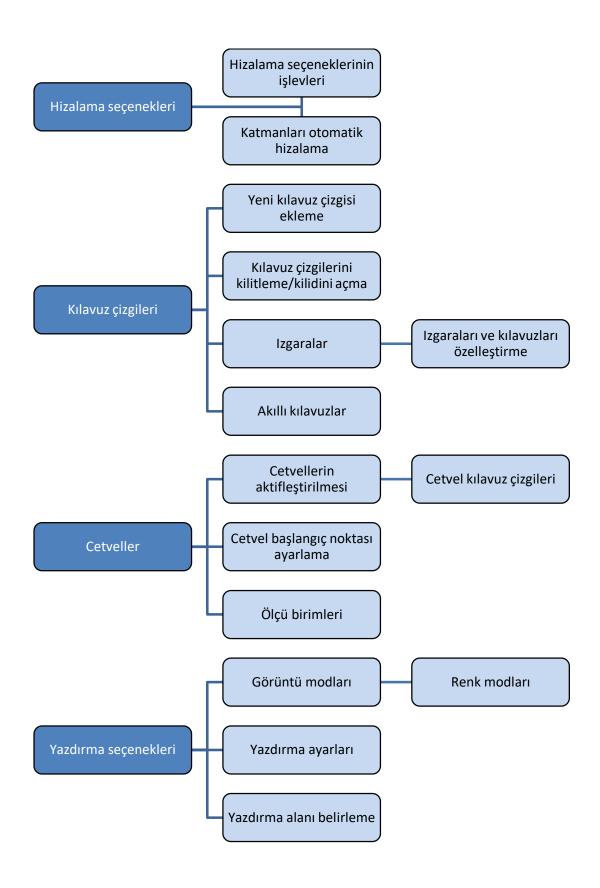
GRAFİK TASARIMI

Dr. Öğr. Üyesi Murat ÇOBAN

ÜNİTE

6

GIRIŞ

Önceki bölümde tasarım alanına nasıl katman eklendiğini, grafiksel öğelerin katmanlarla birlikte nasıl kullanıldığını, renk paletlerini ve biçimlendirme ile ilgili diğer araçları detaylarıyla öğrendiniz. Çalışma alanında tasarımlar yapılırken grafiksel öğelerin konumu, aralarındaki uzaklığı, boyutları gibi pekçok görsel ve biçimsel tasarım ayarları göz kararı yapılabilir. Ancak grafiksel öğelerle ilgili manuel olarak yapılan konumlandırma ve biçimlendirme işlemleri istenmeyen grafiksel ürünlerin elde edilmesiyle sonuçlanabilir. Tasarım sürecinde size göre yan yana olan veya boyutları aynı olan iki veya daha fazla grafiksel öğe, tasarım bittikten sonra bakıldığında yanyana olmadıkları gibi boyutlarının da aynı olmadığı farkedilebilir.

Photoshop CC 2018 programının sunmuş olduğu hizalama seçenekleri, akıllı kılavuz çizgileri, cetveller, ızgaralar ve farklı ölçü birimleri sayesinde grafiksel öğelerinizin konumunu ve boyutlarını daha detaylı tasarlayabilirsiniz. Ayrıca grafiksel öğelerinizin konumunu ve boyutlarını istediğiniz ölçü birimini kullanarak hatasız olarak ayarlamak isteyebilirsiniz. Ölçeklendirme ayarlarınızı santimetre ölçü birimini kullanarak ayarlayabileceğiniz gibi, piksel ve inç gibi değişik ölçü birimlerini kullanarak da belirleyebilirsiniz.

Bu bağlamda grafiksel öğelerle ilgili hassas biçimlendirme ve ölçeklendirme işlemlerinin nasıl yapıldığını öğrenmek, kullanıcıların daha kolay ve verimli tasarım yapmalarını sağlayacaktır. Yapılan tasarımların en verimli ve tasarımdaki renklere en uygun biçimde nasıl yazdırılabileceğini ayarlamak için hangi yazdırma seçeneklerin kullanılacağıda önemlidir. Tasarımın yazdırılması sürecinde; sayfanın boyutu, arkaplan rengi ve diğer seçenekleri kullanarak yazdırma ayarları yapılabilmektedir. Bu ayarların işlevleri de grafiksel ürünün elde edilmesinde önemli rol oynamaktadır. Özellikle grafiksel tasarımın renk modu ve yazdırma seçeneklerine göre alacağı biçimsel özellikleri incelemek yazdırma sonucunda tasarımdaki renklere en uygun sonucun elde edilmesine katkı sağlayacaktır.

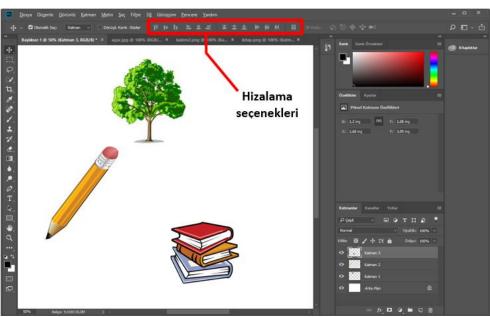
Bu bölümde tasarım sürecinde grafiksel öğelerle ilgili temel konumlandırma, hizalama, biçimlendirme ve yazdırma seçeneklerinin detayları sunulacaktır. Öncelikle hizalama seçeneklerinin detaylarını öğreneceksiniz. Daha sonra cetvelleri ve kılavuz çizgilerinin ne işe yaradığını öğreneceksiniz. Son olarak yazdırma seçeneklerini, renk modlarını ve renk modlarının özelliklerini kullanarak bir tasarımın görüntüsünün en uygun biçimde nasıl yazdırılacağını öğreneceksiniz.

HİZALAMA SEÇENEKLERİ

Photoshop CC 2018 programında hizalama seçeneklerini kullanarak bir veya birden fazla grafiksel öğeyi istediğiniz biçimde hizalayabilirsiniz. Hizalama seçeneklerini uygulama adımlarıyla birlikte bir tasarım üzerinde öğrenmeye çalışacağız. Bu bağlamda öncelikle hizalama seçeneklerine nasıl erişileceğini ve hangi hizalama seçeneklerinin ne işe yaradığını açıklayacağız.

Şekil 6.1'de görüldüğü gibi *Layer 1, Layer 2* ve *Layer 3* katmanlarına yerleştirilmiş ağaç, kalem ve kitap öğeleri yer almaktadır. Ayrıca hizalama seçeneklerinin pasif olduğu görülmektedir.

Şekil 6.1 Hizalama seçenekleri tasarım ekranı

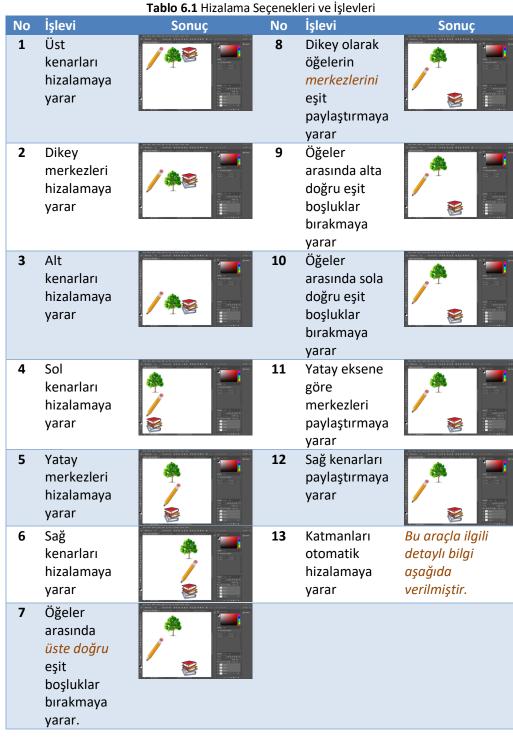
Hizalama seçeneklerinin aktif olması için hizalanmak istenilen grafiksel öğelerin bulunduğu katmanların seçili olması gerekir. İlgili katmanlar seçildikten sonra Şekil 6.2'de görüldüğü gibi hizalama seçeneklerinin aktif olduğu görülecektir.

Şekil 6.2 Hizalama seçenekleri

Şekil 6.2'de numaralandırılmış herbir hizalama seçeneklerinin işlevi araç ikonundaki görselden de tahmin edilebilir. Örneğin *1 numaralı araç* seçili olan öğeleri üst bölümü referans alarak hizalamaktadır. Hizalama seçeneklerinin işlevlerini daha detaylı görmek için Tablo 6.1'deki görsel çıktılar incelenebilir.

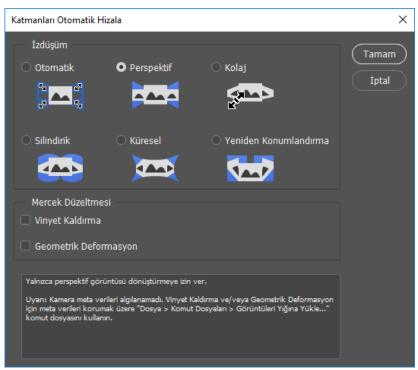

Sekil 6.1'deki tasarımda yer alan öğelerin konumu dikkate alındığında bazı hizalama seçeneklerinin etkisi az olabileceğinden hizlama sonucunda ortaya çıkan görüntüler benzer olabilir. Bunun için Photoshop CC 2018 programında hizalama seçeneklerini uygulayarak görmeniz daha yararlı olacaktır.

Şekil 6.2'de yer alan 13 numaralı hizalama seçeneği katmanları hizalamak için otomatik seçenekler sunmaktadır. *Katmanları Otomatik Hizala* komutu, katmanları benzer içerik temelinde otomatik olarak hizalayabilir. Bir katmanı referans katman olarak atayabileceğiniz gibi Photoshop'un referans katmanı otomatik olarak seçmesine de izin verebilirsiniz. Diğer katmanlar referans katmana hizalanır; böylece eşleşen içerik kendini kaplar [1].

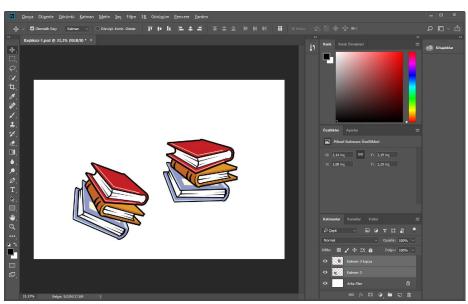
Hizalanmak istenilen katmanlar seçildikten sonra bu araca tıklandığında Şekil 6.3'deki gibi altı seçenekten oluşan *Katmanları Otomatik Hizala* iletişim kutusu ekrana gelecektir.

Şekil 6.3 Katmanları otomatik hizala iletişim kutusu

Bu seçeneklerden yararlanarak grafiksel öğeleri belli bir izdüşüme göre hizalanmaları sağlanabilir. Örneğin Şekil 6.4'te yer alan iki farklı kitap öğesinden alt kısımda yer alan kitabın açısının farklı olduğu görülmektedir.

Şekil 6.4 Açıları farklı iki resim öğesi

Resim öğelerinin bulunduğu katmanları seçip otomatik hizalama seçeneğine tıkladıktan sonra Şekil 6.3'te yer alan *Perspektif* seçeneğine tıklandığında resim öğelerinin Şekil 6.5'teki gibi hizalandığı görülecektir.

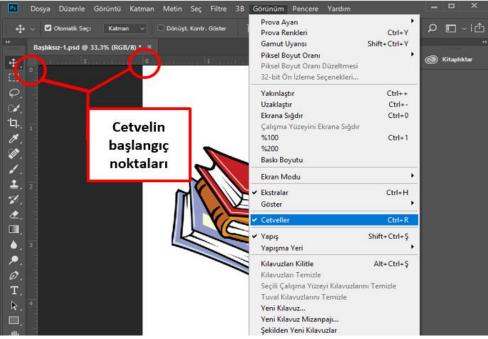

Şekil 6.5 Perspektif hizalama seçeneğinin uygulanması

Aynı işlem adımları takip edilerek diğer otomatik hizalama seçeneklerinin etkisi incelenebilir. Otomatik hizalama seçeneklerini kullandıktan sonra, *Düzenle* menüsünden *Serbest Dönüştürme* seçeneğini kullanarak hizalama ile ilgili daha detaylı ayarlamalar yapılabilir.

CETVELLER

Cetveller tasarım alanındaki öğelerle ilgili konumlandırma ayarlarını yapmanıza yardımcı olan araçlardır. Cetvelleri görünür hale getirmek veya gizlemek için *Görünüm* menüsündeki *Cetveller* seçeneği tıklanabllir ya da kılavyeden *Ctrl+R* kısayol tuş kombinasyonu kullanılabilir. Cetveller görünür hale geldiğinde Şekil 6.7'de görüldüğü gibi tasarım alanının sol ve üst tarafında konumlanırlar. Cetvelin başlangıç noktası üst ve sol taraftan sıfır birim (0,0) olarak belirlenmiştir.

Şekil 6.7 Cetvellerin aktifleştirilmesi

Cetveller görünür olduğunda, etkin pencerenin üst ve sol kenarı boyunca uzanırlar. Tasarım alanında fareyi hareket ettirdikçe cetveldeki işaretleyicilerin de konumunun değiştiğini gözlemleyebilirsiniz. Ayrıca cetvelin başlangıç noktasını (0,0) değiştirerek, tasarım alanında yer alan grafikteki belirli bir noktadan uzaklığı ölçebilirsiniz.

Şekil 6.7'de yer alan grafik öğesinin (kitap figürü) tasarımdaki üst, alt, sağ ve sol tarafa göre konumunu ölçmeye çalışalım. Öğenin sol tarafa olan uzaklığını ölçmek için sol tarafta yer alan cetvelin üzerinde herhangi bir yere farenin sol tuşunu basılı tutarak ölçmek istedğiniz mesafeye kadar sürükleyebilirsiniz. Bu işlemi yaptığınızda Şekil 6.8 (a)'de görüldüğü gibi bir kılavuz çizgisinin belirdiğini ve öğenin sol tarafa olan uzaklığını gösteren bilgi notunun (*X: 1.760 inç*) olduğunu göreceksiniz [2]. İşlemi bitirdikten sonra Şekil 6.8 (b)'de görüldüğü gibi cetvele ait kılavuzun tasarım alanında konumlandığını göreceksiniz.

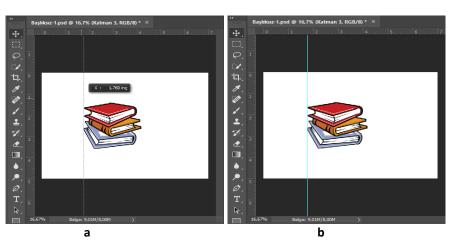
inc; uzunluğu 2,54

santimetreye (cm)

karşılık gelen İngiliz

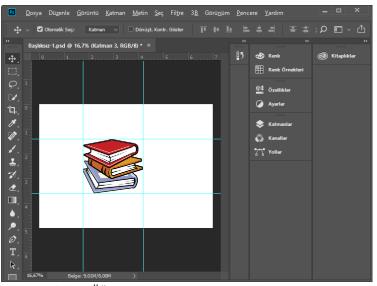
uzunluk ölçü birimi

olarak tanımlanmaktadır.

Şekil 6.8 (a) Cetveli kullanarak ölçme süreci (b) cetvele ait bir kılavuz çizgisi

Yukarıda anlatılan işlem adımlarını her iki cetveli kullanarak (sol ve üst) tekrarladığınızda Şekil 6.9'da görüldüğü gibi grafiksel öğenin her yöne doğru konumunu ölçmüş olacaksınız.

Şekil 6.9 Öğenin ölçeklenmiş biçimi ve kılavuz çizgileri

Ölçü birimini değiştirmek için *Düzenle > Tercihler > Birimler ve Cetveller* yolunu takip ederek Şekil 6.10'da gösterilen *Tercihler* iletişim kutusuna erişebilir ve burada *Cetveller* başlığı altında yer alan açılır liste kutusuna tıklayarak istediğiniz ölçü birimini seçebilirsiniz.

Kılavuzlarla ilgili pekçok ayarlamaları *Görünüm* menüsünden ve *Düzenle* menüsü altında yer alan *Tercihler* seçeneğinden halledebilirsiniz.

Yaslama yerini grafiksel

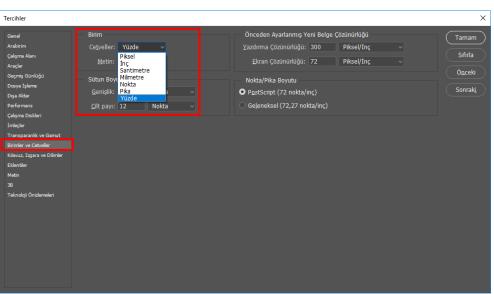
tasarım alanının

başlangıç noktasına

getirmek için yaslama

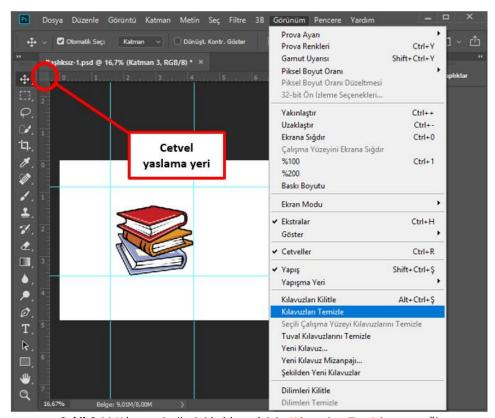
yerine çift

tıklayabilirsiniz.

Şekil 6.10 Ölçü birimini değiştirmek için sunulan tercihler ekranı

Cetvele ait bir kılavuz çizgisini kaldırmak için kılavuz çizgisinin üzerine tıklayarak ilgili cetvelin üzerine sürükleyip bırakmak yeterli olacaktır. Tasarım alanında cetvellere ait bütün kılavuz çizgilerini kaldırmak için ise *Görünüm* menüsünden *Kılavuzları Temizle* seçeneğini tıklayabilirsiniz.

Şekil 6.11 Kılavuz çizgilerini kaldırmak için Kılavuzları Temizle seçeneği

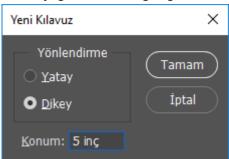

123

Cetvelin başlangıç konumunu (yaslama yeri) belirlemek için Şekil 6.11'de gösterilen noktaya fare ile tıklayıp sürükleyerek yaslama yerini istediğiniz noktadan başlatabilirsiniz. Yaslama yeri belirlenirken cetvellerin yeni başlangıç noktasını işaret eden ince bir artı şekli gösterilir. Yaslama yerini grafiksel tasarım alanının başlangıç noktasına getirmek için yaslama yerine çift tıklayabilirsiniz.

KILAVUZ ÇİZGİLERİ, IZGARALAR VE ÖLÇÜ BİRİMLERİ

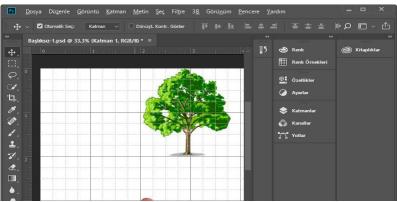
Kılavuz çizgileri ve ızgaralar yardımıyla görüntü öğelerini tam olarak konumlandırabilirsiniz. Kılavuzlar Şekil 6.11'de görüldüğü gibi tasarım alanında istenilen konuma eklenebilen hareketli tasarım öğeleridir. Tasarım alanına yeni bir kılavuz çizgisi eklemek için *Görünüm>Yeni Kılavuz...* seçeneğine tıklayabilirsiniz. Bu seçeneğe tıkladığınızda Şekil 6.12'de yer alan *Yeni Kılavuz* iletişim kutusu ekrana gelecektir. Kılavuz çizgisinin yönünü seçtikten sonra konum değerini *(örneğin 5 inç)* girebilirsiniz. Son olarak *Tamam* butonuna tıkladığınızda tasarım alanına dikey olarak 5 inç uzaklıkta bir kılavuz çizgisinin eklendiğini göreceksiniz.

Şekil 6.12 Yeni kılavuz çizgisi ekleme iletişim kutusu

Tasarım sürecinde kılavuz çizgilerini yanlışlıkla farklı noktalara hareket ettirmemek veya silmemek için kilitleme fonksiyonlarından da yararlanabilirsiniz. Kılavuzları kilitlemek için *Görünüm>Kılavuzları kilitle* seçeneğine tıklayabilir ya da kılavyeden *Alt+Ctrl+Ş* tuş kombinasyonundan yaralanabilirsiniz. Bu işlemi yaptığınızda kılavuz çizgilerini herhangi bir noktaya taşıyamadığınızı farkedeceksiniz. Aynı işlem adımlarını takip ederek kılavuz çizgilerinin kilidini tekrar kaldırabilirsiniz.

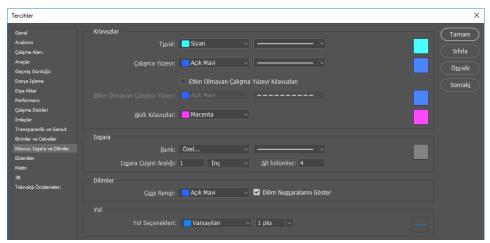
Izgaralar kılavuz çizgilerinden farklı olarak hareketli öğeler değildirler. Izgaraları aktifleştirmek için *Görünüm> Göster> Izgara* yolu takip edilebilir ya da kılavyeden *Ctrl+l* tuş kombinasyonu kullananılabilir. Şekil 6.13'de aktifleştirilmiş hali görülen ızgaralar, grafiksel öğelerin konumunu daha hassas biçimde ayarlanabilmesine fırsat verir.

Şekil 6.13 Tasarım alanında Izgaraların aktifleştirilmiş görüntüsü

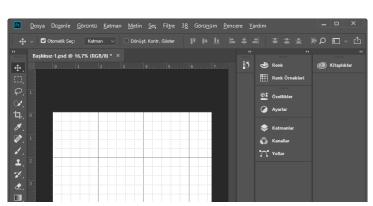
Şekil 6.13 incelendiğinde herbir ızgara dört yatay ve dört dikey çizgi olmak üzere 16 küçük ölçeğe ayrılmış durumdadır. Grafiksel öğelerinizi ölçmek veya konumlandırmak için bu ayarları kendi isteğinize göre daha farklı değerlerde özelleştirebilirsiniz. Izgaraların değerlerini ve renk gibi biçimsel özelliklerini özelleştirmek için *Düzenle>Tercihler>Kılavuzlar, Izgara ve Dilimler* seçeneğinden yararlanabilirsiniz.

Şekil 6.14 Kılavuz çizgileri ve ızgaraları özelleştirme ekranı

Şekil 6.14 incelendiğinde *Kılavuzlar* başlığı altında yer alan seçenekleri kullanarak kılavuzların renklerini seçebilir veya kılavuzların kalınlık değerlerini değiştirebilirsiniz. *Izgara* başlığı altında yer alan *Izgara Çizgisi Aralığı* seçeneğini kullanarak ızgaralar arasındaki uzaklığı da belirleyebilirsiniz.

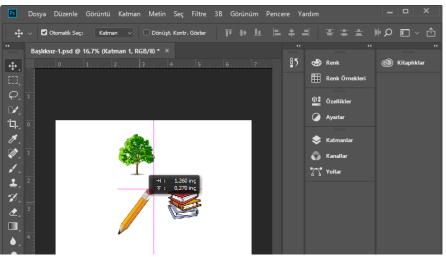
Şekil 6.14'te ızgaralar arası uzaklık değeri 1 inç ve Alt bölümler değeri 4 olarak tercih edilmiştir. Bu değerlere göre ızgaralar aktifleştirildiğinde Şekil 6.13'te yer aldığı gibi herbir ızgara dört yatay ve dört dikey çizgi olmak üzere 16 küçük ölçeğe ayrılmış olarak ve aralarında 1 inç aralık olacak biçimde ayarlandığı görülecektir. Izgaralar arasındaki aralık değerini 2 inç ve Alt Bölümler değerini 5 yaptığınızda ızgaralar Şekil 6.15'te görüldüğü gibi biçimlenecektir. Şekil 6.15 incelendiğinde ızgaralar arasında 2 inç boşluk olduğu ve her bir ızgaranın kendi içerisinde 5x5 ölçeğinde alt bölümlere ayrıldığı görülmektedir.

Şekil 6.15 Izgaraların tercihlere göre biçimlendirilmiş hali

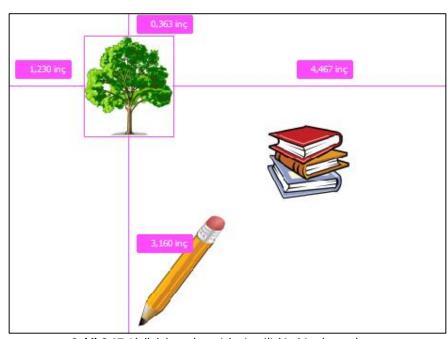
Izgaralar arası uzaklık değerini inç olarak ayarlabileceğiniz gibi diğer ölçüm birimlerini (cm, piksel vs) kullanarak da ayarlayabilirsiniz. Kılavuz çizgileri grafiksel öğeleri tasarım alanında hareket ettirirken de belirebilirler. *Akıllı Kılavuzlar* olarak adlandırılan ve varsayılan renk biçimi *pembe* olarak seçilen bu kılavuzlar tasarım sürecinde grafiksel öğeleri hareket ettiriken otomatik olarak görünür hale gelirler. Grafiksel öğeyi akıllı kılavuzlar ve koordinat bildiren bilgi notları eşliğinde tercih edilen konuma yerleştirdikten sonra akıllı kılavuzlar otomatik olarak gizlenirler. Şekil 6.16'da kalem öğesinin diğer grafiksel öğelere (kitap ve ağaç) göre akıllı kılavuzlar eşliğinde konumlandırılması gösterilmektedir.

Şekil 6.16 Akıllı kılavuzlar

Akıllı kılavuzları aktifleştirmek veya pasifleştirmek için *Görünüm>Göster> Akıllı Kılavuzlar* yolu izlenebilir. Şekil 6.17'de tasarım alanında ağaç öğesine ait katman seçili ve fare tasarım alanın boş bir noktasında iken, kılavyeden *Ctrl* tuşuna basıldığında seçilen katmandaki grafiksel öğenin tasarım alanının her yönüne olan uzaklığını otomatik olarak gösteren akıllı kılavuzların ekranda belirdiği görülecektir.

Şekil 6.17 Akıllı kılavuzların işlevine ilişkin bir ekran alıntısı

Benzer biçimde kılavyeden *Alt* tuşuna basılı tutarak fare ile aktif katmanı sürükleyip-bırakarak çoğaltabiliriz. Bu süreçte de akıllı kılavuzların aktif olduğunu ve kullanıcıya rehberlik eden konumlandırma seçeneklerinin ekranda belirdiğini görebilirsiniz. Kılavuz çizgileri ve ızgaralar tasarım alanında görünür olmalarına rağmen yazdırma sürecinde ve baskıda görünmezler.

Ayrıca tasarım sürecinde bir nesneyi kopyaladığınızda veya taşıdığınızda Photoshop CC 2018, seçili nesne ile bu nesneye ait en yakın komşu nesneler arasındaki aralıkla eşleşen diğer nesneler arasındaki aralığı görsel olarak gösteren ölçü kılavuzlarınıda görüntülemektedir. *Eşleştirilmiş aralık* özelliği olarak da adlandırılan bu özelliği kullanabilmek için tasarım alanında klavyeden *Ctrl* tuşuyla birlikte farenin sol tuşuna tıklayarak nesneyi kopyalayabilir ve bu özelliği görebilirsiniz.

YAZDIRMA SEÇENEKLERİ

Photoshop CC 2018'de yapmış olduğunuz tasarımlar ekranda ışık kullanılarak gösterilirken, yazıcılar bu görüntüleri mürekkep veya renk pigmenti gibi materyalleri kullanarak görüntüleri oluştururlar. Kullanmış olduğunuz yazıcının türüne bağlı olarak tasarım sürecinde oluşturulan görüntüdeki bütün renkler baskı sürecinde üretilmeyebilir. Bu nedenle tasarımını yaptığımız ürünü yazdırmadan önce renk modlarını ve özelliklerini bilmek ve bu seçenekleri kullanmak avantaj sağlayacaktır.

Renk Modları

Renk modu, görüntü modu olarak da adlandırılabilir. Renk modu renklerin bir renk modelindeki kanal sayısına göre nasıl bir araya getirildiğini belirler. Farklı renk modları, farklı düzeylerde renk ayrıntıları ve dosya boyutu sunar. Örneğin, CMYK renk modu tam renkli baskı broşürü görüntüleri için kullanıldığında renk bütünlüğünü korumada etkili olur iken; RGB renk modu dosya boyutunu küçültmek üzere web ve e-postalardaki görüntüler için daha etkili olabilir. Photoshop CC 2018 programının desteklemiş olduğu renk modları ve özellikleri aşağıdaki gibidir [3].

RGB renk modu

Photoshop CC 2018 RGB renk modunda, her piksele bir yoğunluk değeri atanan RGB modeli kullanılır. *RGB*; İngilizcede *Red* (kırmızı), *Green* (Yeşil) ve *Blue* (Mavi) renklerini temsil eden renk modunun kısaltılmış adıdır. RGB modunda bilgisayar bu üç rengi temel alarak görüntüyü oluşturduğu için bu mod RGB modu olarak adlandırılmıştır. Kanal başına 8 bitlik görüntülerde yoğunluk değerleri, renkli bir görüntüdeki her RGB (kırmızı, yeşil, mavi) bileşen için 0 (siyah) ile 255 (beyaz) arasında değişir. Örneğin, açık kırmızı rengin R değeri 246, G değeri 20, B değeri 50'dir. Üç bileşenin değeri de eşit olduğunda sonuç, nötr bir gri tondur. Tüm bileşenlerin değerleri 255 olduğunda sonuç saf beyaz, değerler 0 olduğunda saf siyahtır.

RGB renk modu Photoshop CC 2018 programında görüntü tasarım sürecinde varsayılan mod olarak kullanılmaktadır. Ayrıca, bilgisayar

Görüntü menüsündeki Mod seçeneğinden yararlanarak renk modları arasında geçiş yapılabilir. monitörlerinde renkleri görüntülemek için de çoğunlukla RGB renk modundan yararlanılmaktadır. Bu bağlamda Photoshop CC 2018 programında CMYK renk modunda tasarım yapıldığında, ekranda tasarımı görüntülemek için görüntünün RGB modundaki karşılığına dönüştürülerek sunulması gerekir.

RGB standart bir renk modeli olmakla birlikte, temsil edilen renklerin kesin aralığı, uygulamaya veya görüntü aygıtına göre değişebilir. Photoshop uygulamasındaki RGB Renk modu, *Renk Ayarları* iletişim kutusunda belirlediğiniz çalışma alanı ayarlarına göre değişir.

CMYK renk modu

CMYK modu ise Cyan (camgöbeği), Magenta (galibarda), Yellow (sarı) ve Key (siyah) renklerini kullanarak görüntülerin oluşmasına fırsat vermektedir. Bu modda siyah rengin anahtar bir renk olduğunu vurgulamak için İngilizcede anahtar anlamına gelen Key sözcüğü kullanılarak adlandırılmıştır.

CMYK modunda; mürekkep hazinesinde yer alan renklerin her biri için her piksele birer yüzde değeri atanır. En açık (vurgu) renklere atanan mürekkep renkleri yüzdesi düşük, koyu (gölge) renklere atanan yüzde yüksektir. Örneğin, açık bir kırmızı % 2 camgöbeği, % 93 pembe, % 90 sarı ve % 0 siyah içerebilir. CMYK görüntülerde dört bileşen de % 0 değerinde olduğunda *saf siyah* üretilir.

Bir RGB görüntünün CMYK görüntüye dönüştürülmesi *renk ayrımı* oluşturur. RGB görüntüyle başlarsanız, RGB olarak düzenleyip düzenleme işlemleri tamamlandıktan sonra CMYK'ye dönüştürmek en iyi yoldur. Ayrıca, taranmış veya yüksek teknolojili sistemlerden içe aktarılmış CMYK görüntüler üzerinde doğrudan çalışmak için de CMYK modunu kullanabilirsiniz.

CMYK standart bir renk modeli olmakla birlikte, temsil edilen renklerin kesin aralığı, basımevi ve baskı koşullarına göre değişebilir. Photoshop CC 2018 programı uygulamasındaki CMYK renk modu, *Renk Ayarları* iletişim kutusunda belirlediğiniz çalışma alanı ayarlarına göre değişebilir.

Lab renk modu

Lab renk modeli (Lab), rengin insan tarafından algılanış şeklini temel alır. Lab modelindeki sayısal değerler, normal görme yeteneğine sahip bir insanın gördüğü tüm renkleri tanımlar. Örneğin monitör, masaüstü yazıcısı veya dijital kamera gibi bir aygıtın renkleri oluşturması için belirli bir renk sağlayıcı öğeden ne kadar gerektiğinden ziyade rengin nasıl göründüğüne odaklandığından dolayı, Lab modeli aygıttan bağımsız bir renk modeli olarak kabul edilir. Renk yönetimi sistemleri Lab modelini, bir rengi bir renk uzayından diğerine, sonuçları önceden tahmin edilebilecek şekilde dönüştürmek için kullanır.

Photoshop uygulamasında Lab görüntüleri Photoshop EPS, Large Document Format (PSB), Photoshop PDF, Photoshop Raw, TIFF, Photoshop DCS 1.0 veya Photoshop DCS 2.0 formatlarında kaydedilebilir. Photoshop uygulamasında 48 bitlik (kanal başına 16 bit) Lab görüntülerini Large Document Format (PSB), Photoshop PDF, Photoshop Raw veya TIFF formatlarında kaydedebilirsiniz.

Gri tonlama modu

Gri tonlama modunda, bir görüntüde *grinin farklı tonları* kullanılır. 8 bitlik görüntülerde grinin en çok 256 tonu bulunabilir. Gri tonlamalı görüntünün her pikselinin parlaklık değeri 0 (siyah) ile 255 (beyaz) arasında değişir. Gri ton değerleri, siyah mürekkep kapsamının yüzdesiyle de ölçülebilir (%0 beyaza, %100 siyaha eşittir).

Gri Tonlama modunda, *Renk Ayarları* iletişim kutusunda belirlediğiniz çalışma alanı ayarlarıyla tanımlanan aralık kullanılır.

Bitmap modu

Bitmap modunda, görüntüdeki pikselleri temsil etmek için iki renk değerinden (siyah veya beyaz) biri kullanılır. Bitmap modundaki görüntüler, bit derinlikleri 1 olduğundan, bit eşlemli 1 bitlik görüntüler olarak adlandırılır.

Çift ton modu

Çift ton modu, birden dörde kadar özelleştirilmiş mürekkep kullanarak, tek tonlu, çift tonlu (iki renkli), üç tonlu (üç renkli) ve dört tonlu (dört renkli) gri tonlamalı görüntüler oluşturur.

Dizinlenmiş renk modu

Dizinlenmiş renk modu, en çok 256 renkli 8 bitlik görüntü dosyaları üretir. Photoshop CC 2018, dizinlenmiş renge dönüştürürken, görüntüdeki renkleri saklayan ve dizinleyen bir *Renk Arama Tablosu (CLUT)* oluşturur. Asıl görüntüdeki bir renk tabloda yoksa program en yakın rengi seçer veya mevcut renklerden yararlanarak o rengin benzetimini yapmak için *renk taklidi* kullanır.

Dizinlenmiş renk modu; dosya boyutunu küçültebilir, multimedya ve benzerleri için gereken görsel kaliteyi korur. Bu modda yapılabilecek düzenleme işlemleri sınırlıdır. Kapsamlı düzenleme için, geçici olarak *RGB moduna* dönüştürmeniz gerekir. Dizinlenmiş renk dosyaları Photoshop CC 2018 uygulamasında, BMP, DICOM (Tıpta Dijital Görüntüleme ve İletişim), GIF, Photoshop EPS, Large Document Format (PSB), PCX, Photoshop PDF, Photoshop Raw, Photoshop 2.0, PICT, PNG, Targa® veya TIFF formatlarında kaydedilebilir.

Çok kanal modu

Çok kanal modundaki görüntüler her kanalda grinin 256 düzeyini içerir ve özel baskılar için kullanışlıdır. Photoshop CC 2018 uygulamasında *Çok kanal modundaki* görüntüler Large Document Format (PSB), Photoshop 2.0, Photoshop Raw veya Photoshop DCS 2.0 formatlarında kaydedilebilir.

Görüntüler Çok kanallı moduna dönüştürülürken şu ilkeler geçerlidir:

- Katmanlar desteklenmez ve bu yüzden düzleştirilir.
- Orijinal görüntüdeki renk kanalları, dönüştürülen görüntüde spot renk kanallarına dönüşür.
- CMYK görüntü Çok kanallı moduna dönüştürüldüğünde siyan,macenta sarı ve siyah spot renk kanalları oluşturulur.

Dizinlenmiş renk modunda; görüntüdeki renkleri saklayan ve dizinleyen bir *Renk Arama Tablosu (CLUT)* kullanılır.

- RGB görüntü Çok kanallı moduna dönüştürüldüğünde siyan, macenta ve sarı spot renk kanalları oluşturulur.
- RGB, CMYK veya Lab görüntüsünden bir kanalı silmek katmanları düzleştirerek otomatik olarak görüntüyü Çok kanallı moda dönüştürür.
- Çok kanallı bir görüntüyü dışa aktarmak için Photoshop DCS 2.0 formatında kaydedebilirsiniz.

Tasarım sürecinden sonra elde ettiğiniz görüntüleri yazdırmak için bazı noktaları göz önünde bulundurmanız yararınıza olacaktır.

- Tasarım sürecinde RGB modunu kullandıktan sonra başka bir moda dönüştürmeden baskıya vermeniz önerilir.
- Tasarım olarak yazıcılar RGB verilerine göre yapılandırılmışlardır. Ayrıca grafiksel öğelerinizi bir yazılım dahilinde CMYK moduna dönüştürdüğünüzde beklenen görüntü çıktısını alamayabilirsiniz.
- Grafiksel öğelerinizi yazdırmadan önce ayrı pencerelere yerleştirerek farklı modları seçebilir, prova renklerini kullanabilir ve önizlemesini yaptıktan sonra yazdırabilirsiniz.

Photoshop CC 2018'in sunmuş olduğu gelişmiş yazdırma seçeneklerini kullanarak grafiklerinizi seçmiş olduğunuz renk moduna göre yazdırabilirsiniz. Yazdırma seçeneklerinden yararlanmak için *Dosya* menüsünden *Yazdır* seçeneğini tıklayabilir ya da kılavyeden *Ctrl+P* tuş kombinasyonunu kullanabiliriniz. Şekil 6.18'de yazdırılmak istenilen grafiksel öğeye ait yazdırma seçenekleri görülmektedir.

Şekil 6.18 Yazdırma seçenekleri

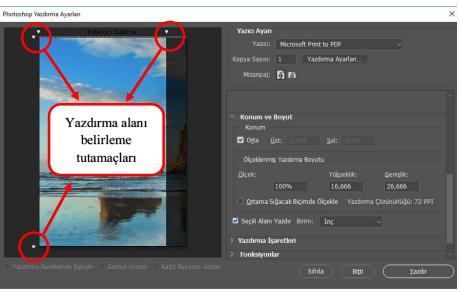

Prova renklerinden
yararlanmak için
Görünüm menüsünden
prova renklerini
seçebilir ya da
kılavyeden Ctrl+Y tuş
kombinasyonunu
kullanabilirsiniz.

Şekil 6.18'de *Yazıcı Ayarı* başlığı altında yer alan *Yazıcı* seçeneğine tıklayarak açılan liste kutusundan sisteminize bağlı yazıcıyı seçebilirsiniz. *Kopya Sayısı* seçeneğine girilecek sayıya göre de grafiksel öğeden kaç adet basılacağı belirlenebilir. *Mizanpaj* seçeneği ise grafiksel öğenin kağıdın hangi yönüne doğru yazdıralacağını belirler. Yatay ve dikey olmak üzere iki seçneğin sunulduğu mizanpaj ayarında varsayılan yazdırma yönü dikey olarak belirlenmiştir.

Renk Yönetimi başlığı altında yer alan Belge Profili incelendiğinde grafiksel öğenin yazdırılması sürecinde RGB renk modunun kullanılacağı belirtilmektedir. Renk İşleme kısmında da grafiksel öğenin yazdırılması sürecinde belirlenecek renk kombinasyonunda yazıcı ayarlarında yer alan renklerin mi yoksa Photoshop CC 2018 programında yer alan renk ayarlarının mı kullanılacağına ilişkin seçenekler sunulmaktadır. Bu liste kutusundan Photoshop Renkleri Yönetiyor seçeneğine tıkladığınızda Şekil 6.18'de baskı ön izleme ekranının hemen altında pasif biçimde görülen üç seçeneğin (Yazdırma renkleriyle eşleştir, Gamut uyarısı, Kâğıt beyazını göster) aktif hale geldiği görülecektir. Bu seçeneklerin tercihinize göre kullanarak grafiksel öğenizi biçimlendirebilirsiniz.

Konum ve Boyut başlığı altında ise grafiksel öğenizin hangi kısımlarının yazdırlacağını belirleyebilirsiniz. Şekil 6.18'de grafiksel öğenin önizlemesinin sunulduğu alana tıklayıp fare ile hareket ettirildiğinde grafiğin de hareket ettiği görülecektir. Bu işlemi yaparak grafiğinizin hangi kısımlarının yazdıralacağını manuel olarak belirleyebileceğiniz gibi, sizlere sunulan konum ve ölçeklendirme seçeneklerine gireceğiniz değerleri kullanarak daha net yazdırma alanları da oluşturabilirsiniz. Şekil 6.19'da yer alan Seçili Alanı Yazdır seçeneğini tıkladığınızda grafiksel öğeye ait önizleme penceresinde tutamaçların belirdiğini göreceksiniz. Bu tutamaçlara fare ile tıklayıp hareket ettirerek grafiksel öğeye ait yazdırılmak istenilen alanı seçebilirsiniz.

Şekil 6.19 Yazdırma alanı seçme

Yazdırılmak istenilen grafiksel öğenin kağıt boyutuna göre otomatik yerleştirmek için Şekil 6.19'da yer alan *Ortama Sığacak Biçimde Ölçekle* seçeneği kullanılabilir. Ayrıca *Yazdırma İşaretleri* başlığı altında yer alan seçenekleri kullanarak grafiksel öğenin kenarlarına işaretleme seçenekleri eklenebilir.

Seçili Alanı Yazdır
seçeneğini tıklayıp
önizleme alanındaki
kılavuzları
aktifleştirebilir ve bu
kılavuzları fare ile
sürekle-bırak yöntemini
kullanarak yazdırma
alanınızı
belirleyebilirsiniz.

Kılavuzlar, ızgaralar, seçim kenarları, dilimler ve diğer yardımcı çizgiler, nesneleri seçmenize, taşımanıza veya düzenlemenize yardımcı olan, ancak yazdırılamayan *Eklere* birer örnektir. Görüntüyü etkilemeden, *Ekler'in* herhangi bir birleşimini etkinleştirebilir veya devre dışı bırakabilirsiniz. Ayrıca, çalışma alanını temizlemek için etkinleştirilmiş *Ekler'i* gösterebilir veya gizleyebilirsiniz.

- En az 3 farklı grafiksel öğeyi farklı katmanlara yerleştiriniz.
- Katmanlardaki grafiksel öğeleri tuvalin sol tarafını referans alarak dikey yönde aralarında 5 piksel olacak biçimde hizalamaya çalışınız.
- Hizalama işlemini yaparken cetvel, kılavuz çizgileri ve ızgaraları kullanmaya özen gösteriniz.
- Tercihler kısmından ölçü birimlerini kullanarak ölçek birimi olarak piksel birimini ayarlayınız.
- Hazırladığınız tasarımı A4 kağıdına dikey pozisyonda ve RGB modunda yazdırınız.

Ozet

- Bu bölümde grafiksel öğelerin tasarımı sürecinde konumlandırma ve biçimlendirme ile ilgili çeşitli araçların ne işe yaradığı anlatılmaya çalışılmıştır. Hizalama seçenekleri, cetveller, ızgaralar ve kılavuz çizgileri bu araçların başında yer almaktadır.
- Hizalama seçeneklerini aktif hale getirebilmek için birden fazla grafiksel öğeye ait katmanın seçili hale getirilmesi gerekmektedir. Katmanların seçiminden sonra aktif hale gelen 13 hizalama seçeneğinden yararlanarak grafiksel öğeleri hatasız biçimde hizalayabilirsiniz.
- Benzer içerikli katmanları hizalamak ve farklı grafiksel öğeler elde etmek için hizalama seçenekleriyle birlikte gelen otomatik olarak hizala seçeneğini kullanabilirsiniz.
- Grafiksel öğelerle ilgili konumlandırma ayarı yapmanızı sağlayan Cetveller aracına Görünüm>Cetveller menüsündeki yolu takip ederek ulaşabilir veya kılavyeden Ctrl+R tuşlarına birlikte basabilirsiniz.
- Kılavuz çizgileriyle birlikte üst ve sol cetveli kullanarak inç, santimetre veya piksel olarak grafiksel öğelerinizi olçebilirsiniz.
- Ölçü birimleri (santimetre, inç, piksel vb.) arasında değişiklik yapmak için Düzenle>Tercihler>Birimler ve Cetveller yolunu takip ederek istediğiniz değişikliği yapabilirsiniz.
- Kılavuz çizgileri sayesinde grafiksel öğelerinizi yeniden boyutlandırabilir veya belirlediğiniz bir konuma taşıyarak tasarımınızı özelleştirebilirsiniz. Yeni bir kılavız çizgisi eklemek için Görünüm>Yeni Kılavuz... seçeneğini kullanabilirsiniz.
- Kılavuz çizgileriyle benzer özellikler taşımasına rağmen ızgaralar sayesinde belirlemiş olduğunuz aralık değerlerine göre tasarımınızı bütün olarak ölçeklendirebileceğiniz yardımcı öğelere erişebilirsiniz. Izgaraları aktif hale getirmek için *Görünüm>Göster>Izgara* menüsünü takip edebilir ya da kılavyeden *Ctrl+I* kısayol tuşuna basabilirsiniz.
- Grafiksel öğelerinizin Photoshop CC 2018 tarafından algılanarak diğer grafiksel öğelere göre referans noktalarını otomatik olarak belirlenip hizlanmalarına yardımcı olan akıllı kılavuzları etkinleştirebilirsiniz. Akıllı kılavuzları etkinleştirmek için *Görünüm>Göster>Akıllı Kılavuzlar* seçeneğini kullanabilirsiniz.
- Tamamladığınız tasarımı yazdırma seçeneklerini kullanarak istediğiniz ölçülerdeki kağıda bastırabilirsiniz. Yazdırma işlemine geçmeden önce renk modlarını kullanarak grafiksel öğelerinizi en uygun hale getrebilirsiniz. *Mizanpaj* seçeneği sayesinde grafiksel öğenin kağıdın hangi yönüne doğru yazdıralacağını belirleyebilirsiniz.
- Grafiksel öğelerinizin belli bir alanını yazdırmak için Seçili Alanı Yazdır seçeneğini kullanabilirsiniz. Bu seçenenek sayesinde önizleme penceresinde grafiksel öğeye ait tutamaçlar aktifleşir ve yazdırılmak istenilen alan seçilebilir.
- *Renk modlarını* kullanarak farklı renk modları arasında geçiş yapabilir ve tasarımınıza en uygun renk modunu belirleyebilirsiniz.
- •Yazdırılmak istenilen grafiksel öğenin kağıt boyutuna göre otomatik yerleştirmek için *Ortama Sığacak Biçimde Ölçekle* seçeneğini kullanabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- 1. Aşağıdakilerden hangisi grafiksel öğeleri konumlandırmak için kullanılan bir araç <u>değildir</u>?
 - a) Cetveller
 - b) Izgaralar
 - c) Kılavuz çizgileri
 - d) Katmanlar
 - e) Akıllı kılavuzlar
- 2. Aşağıdakilerden hangisi Photoshop CC 2018 ile kullanılabilecek bir ölçek birimi <u>değildir</u>?
 - a) İnç
 - b) Yüzde
 - c) Santimetre
 - d) Milimetre
 - e) Metre
- 3. Aşağıdaki gibi numaralandırılmış hizalama seçeneklerinden hangisi üst kısmı referans noktası alarak grafiksel öğeleri hizalar?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5
- 4. Akıllı kılavuzları aktifleştirmek veya pasifleştirmek için hangi menüden yararlanılabilir?
 - a) Düzen>Göster> Akıllı Kılavuzlar
 - b) Dosya> Akıllı Kılavuzlar
 - c) Görünüm>Göster> Akıllı Kılavuzlar
 - d) Görünüm>Kılavuz ekle>Akıllı Kılavuzlar
 - e) Pencere>Katmanlar>Akıllı Kılavuzlar
- 5. Cetvellerin başlangıç konumunun bulunduğu yer aşağıdakilerden hangisidir?
 - a) Cetvel başlığı
 - b) Yaslama yeri
 - c) Sıfır konumu
 - d) Cetvel boşluğu
 - e) Hizalama boşluğu

- 6. Aşağıdakilerden hangisi Photoshop CC 2018 programında kullanılabilecek bir renk modu <u>değildir</u>?
 - a) RGB
 - b) CMYK
 - c) Gri tonlamalı
 - d) Katmanlı renkler
 - e) Lab renk
- 7. Aşağıdakilerden hangisi hazırlanan bir tasarımı yatay pozisyondaki bir kâğıda bastırmak için kullanılması gereken yazdırma seçeneklerindendir?
 - a) Ölçeklendirme
 - b) Mizanpaj
 - c) Seçili alanı yazdır
 - d) Kopya sayısı
 - e) Yazdırma işaretleri
- 8. Hazırlanan bir grafiksel öğedeki renklerin, yazıcıdan basılmadan önce önizlemesini yapmak için aşağıdakilerden hangisi kullanılabilir?
 - a) Katmanları çoğalt
 - b) Akıllı renkler
 - c) Prova renkleri
 - d) Katmanlı renkler
 - e) RGB renkler
- 9. Kılavuzları kilitlemek için aşağıdaki kısayol tuş kombinasyonundan hangisi yararlanılabilir?
 - a) Ctrl+P
 - b) Ctrl+Alt+P
 - c) Alt+Ctrl
 - d) Alt+Ctrl+P
 - e) Alt+Ctrl+\$
- 10. Izgaralar arasındaki Alt Bölümler değerini 3 yaptığınızda ızgaralarla ilgili olarak aşağıdaki işlemlerden hangisini yapmış olursunuz?
 - a) Herbir ızgarayı kendi içerisinde 3x3 ölçeğinde alt bölümlere ayırma
 - b) Seçilen ızgarayı kendi içerisinde 2x3 ölçeğinde alt bölümlere ayırma
 - c) Aktif ızgarayı kendi içerisinde 3x3 ölçeğinde alt bölümlere ayırma
 - d) Pasif ızgarayı kendi içerisinde 3 inç ölçeğinde alt bölümlere ayırma
 - e) Kılavuz çizgilerini 3x3 ölçeğinde alt bölümlere ayırma

Cevap Anahtarı

1.d, 2.e, 3.a, 4.c, 5.b, 6.d, 7.b, 8.c, 9.e, 10.a

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- [1] Photoshop. (2018). Otomatik hizalama seçenekleri. 23 Mayıs 2018 tarihinde https://helpx.adobe.com/tr/photoshop/using/aligning-layers.html adresinden erişildi.
- [2] İnç Ölçü Birimi. (2018). İngiliz ölçü birimi inç. 25 Mayıs 2018 tarihinde https://inc.hesaplama.net/ adresinden erişildi.
- [3] Renk Modları. (2018). Photoshop CC 2018 Renk modları. 18 Eylül 2018 tarihinde https://helpx.adobe.com/tr/photoshop/using/color-modes.html adresinden erişildi.